

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ І МАРКЕТИНГУ В УМОВАХ КРИЗОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Загальна проблеми детінізації вітчизняної економіки та діяльності ІТ-галузі зокрема, є нагальною проблемою, яка потребує швидкого розв'язання, що у свою чергу вплине на збільшення надходжень у бюджет та вирішення питань які напрямую залежать від збільшення бюджетних асигнувань. Вважаємо, що одним із можливих шляхів вирішення проблеми є розробка на рівні держави таких фінансових важелів, які б заохочували керівників підприємств ІТ-галузі легалізувати свою діяльність та спонукали до виходу з тіньового сектору.

Список літературних джерел

1. Україна і четверта промислова революція: загрози і можливості [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://vkt.ua/articles/avtomatizatsiya/ukraina-i-chetvertaya-promyshlennaya-revolyuetsiya-ugrozy-i-vozmozhnosti/>
2. Асоціація «ІТ Ukraine» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://itukraine.org.ua/>
3. Статистика зовнішнього сектору [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bank.gov.ua>.
4. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/>

УДК 338.24:005.7:658

К. Й. ПУГАЧЕВСЬКА
Мукачівський державний університет

СИНЕРГЕТИЧНИЙ ПІДХІД В УПРАВЛІННІ ЕКОНОМІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ

Теорія управління покликана розробити і обґрунтувати принципи і умови діяльності, структуру і функції організації, її місце і роль в суспільстві, в тому числі і в сфері економіки. Управлінська система багато в чому визначає вид, ефективне функціонування і результативність як окремо взятих підприємств, так і всієї національної економіки.

Проблеми недостатності визнання синергетики як нового підходу в теорії управління економічними процесами співвідноситься з недооцінюванням ролі інформаційних процесів в концепціях реформ, які спираються на загальноприйняті положення неокласичної теорії, що і створює складності для ефективного функціонування ринкової економіки.

Термін «синергетика» (від грецького *synergeia* – спільне, узгоджена дія), як діалектичний метод пізнання має універсальний характер, в тому числі для досягнення

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ І МАРКЕТИНГУ В УМОВАХ КРИЗОВОЇ ЕКОНОМІКИ

закономірностей економічного розвитку. На даний час синергетика все частіше грає роль наскрізної міждисциплінарної теорії, яка активно входить в методологію сучасної науки.

Синергетична теорія, будучи теорією самоорганізації, – це, в першу чергу, теорія не силового управління, який не суперечить природному руху об'єкта. Ефективність функціонування економічної системи в значній мірі залежить від розуміння динаміки економічних процесів, альтернативних шляхів їх розвитку, важелів і оптимальних зон впливу. Економічна синергетика являє собою майже невивчену область, незважаючи на те, що в ній і робляться певні спроби розглянути взаємодію економічного хаосу і порядку в якості об'єкта наукового дослідження [1].

У широкому сенсі синергетичне управління, або концепція організованої синергії в управлінні економічними процесами, – це система науково обґрунтованих уявлень про закономірності розвитку економічних систем як складних, відкритих, нелінійних нерівноважних, шляхом формування і функціонування механізмів їхньої внутрішньої самоорганізації. У вузькому розумінні синергетичне управління розглядає умови й фактори організації позитивної синергетичної взаємодії окремих елементів і підсистем з виникненням кооперативних ефектів на різних рівнях і у різних сферах діяльності економічних систем для прискореного зростання їх ефективності [1].

Синергетичний підхід заснований на таких поняттях, як нелінійність, нестійкість, непередбачуваність, альтернативність розвитку. Такий підхід по-новому розглядає розвиток нестійких ситуацій в економіці, так як враховує вплив на економічний розвиток різного роду випадковостей, малих впливів, які принципово неможливо передбачити і прогнозувати. Особливого значення набуває розвиток в точці біфуркації – точці розгалуження процесу, що є відправною для нової лінії еволюції [2].

Головна відмінність синергетичного підходу до управління економічними системами від класичного полягає в тому, що в рамках класичної науки панують принципи детермінізму, випадковість вважається другорядним фактором, що не залишає сліду в загальній течії подій. Неврівноваженість, нестійкість сприймається як щось негативне, руйнівне, збиває розвиток з «правильної» траєкторії. У синергетики ідея еволюційного підходу поєднується з ідеєю багатоваріантності економічного прогресу.

Список літературних джерел

1. Шевцова Г. З. Принципи організації синергетичного менеджменту підприємств / Г. З. Шевцова // Формування ринкової економіки: зб. наук. праць. Спец. вип. Економіка підприємства: теорія і практика. – Ч. II. – К.: КНЕУ, 2008. – С. 681-690.

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ І МАРКЕТИНГУ В УМОВАХ КРИЗОВОЇ ЕКОНОМІКИ

2. Самоорганізація підприємств: тенденції соціалізації економіки: моногр. / Т. В. Калінеску, Г. С. Ліхоносова, Г. О. Надьон, С. П. Кілінкаров. – Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2012. – 396 с.

УДК 339.564(477)

К. С. ПУГАЧЕВСЬКА

Київський національний торговельно-економічний університет

ІНСТРУМЕНТИ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ ЕКСПОРТУ ЗА УМОВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

За умов глобалізації зростає залежність економік переважної більшості країн світу від структурних змін світової економіки у цілому та міжнародної торгівлі зокрема. Країни, які беруть участь в міжнародній торгівлі, використовують інструменти й принципи лібералізму й протекціонізму у зовнішньоторговельній сфері у залежності від векторів міжнародної економічної політики. Дослідження практики використання торговельних бар'єрів свідчить про поступовий перехід національних торговельних режимів від жорсткого протекціонізму до зростаючої відкритості національних економік. Разом з тим, тенденції, що протягом останніх років мають місце у сфері зовнішньоторговельних відносин, зумовили появу регіональних торговельних угод, які є реакцією окремих країн на необхідність забезпечення підтримки підприємств-експортерів. За останнє десятиріччя кількість таких угод суттєво зросла і нині поширюються на понад 50% міжнародної торгівлі поряд з багатосторонніми угодами в рамках СОТ. Ключова особливість таких угод полягає у взаємних преференційних торговельних угодах між двома і більше партнерами. Такі преференції можуть стосуватись антидемпінгової політики, компенсаційних мит, санітарно-технічних бар'єрів, тобто тих сфер, на які поширюються правила СОТ, однак окремі угоди регулюють конкурентну політику, міграцію капіталу й інвестицій, антикорупційну політику, екологічне законодавство та ін. [3, с. 37].

Відсутність єдиної політики державного стимулювання експорту навіть за умов членства в СОТ зумовила виокремлення регіональних торговельних угод в окрему групу інструментів підвищення інтенсивності і масштабів державної підтримки експорту з метою підвищення конкурентоспроможності підприємств-експортерів та, як результат, національної економіки.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>